

–GABIƁA 'JÜ

«L'histoire sur le village Gabiadji»

DOWLO Némlin Gilbert

Orthographe corrigé

(Corrigé en document PDF Octobre 2008)
© Centre de Traduction et d'Alphabétisation
en langue Bakwé
(C.T.A.B.)
—Touadji II —
B.P. 555, Méagui
Côte d'Ivoire

Bakwé / 1er trimestre 1997 / 50

–Gabiɔa 'jü

–Glügbölä 'ü 'daraa' –Gabiadji nı,
'kəkɔmlɛ 'nyı 'üa –gbaa –a jre. 'Klvɛɛ –a
mlaaa 'kpɔkpɔ kä kä 'üa bätä. –Maa nyɔɔ 'doo
–be 'ɔa 'ɲlvɔ ma bä 'üa –tɔrvɔɔ, 'ɲlvɔ 'nyı
–gugu –a. 'Üü mlaa ma 'daraa –pasanyü.

Pütia do 'taun ma jräwli, ɔma do, 'ɔa
në –kɔrvɔ nö nyıkliri –sı 'sɔɔ. 'Ünyı 'ba –'uun
dɛɛ –gba –a. 'Ünya mlaaa 'jü 'bree, 'ü nö diia
fɔ.

–Srı –gbaa' 'kä nı, –Gbe we mlaaa 'fɔ,
'Iibä nı: «'I 'na! –Ası 'i nı, –be a kä bei mlvɔ
mlvɔ, –be nyɔɔɔ bää' ana –tɔrvɔɔ 'ɔ kä bei
'sɔɔ le? –Be 'ɔ bä –pasanyɔɔ le? 'Mɔɔ 'bla.»

'Iibäa' mla –mëlɛ nı: «–Ii! –Ası –mä
nyɔɔɔ 'babladɛɛ nı le? 'ɔnyı nı amı dɛɛjɔ
'doo –gbaa, 'ɔnyı 'crɛ –a kä, 'ɔnya ana 'jü
'bree, –mëlɛ bää' 'ɔa –nyɛɛa tarasa 'ü tara 'lı.

'Iibä: «'Nına 'mɔɔ 'bla. ɛ kä –gv 'ɔ bä
nyɔɔ –be 'ɔ bä ana tɔrvɔɔ le?»

'Iibäa' mla –mëlɛ nı: «'Srı –nëmää' nı,
–be –mäa' 'ɔɔn 'bla –mɔ jre 'iin.»

–Gbia kaa' nɪ, –jää –Gbe mi:
«Pasanyɔɔ! –Sɪ ma –gba –pɪ 'kä, a mö –na
putu 'lɪ.»

'Iibää –Pasanyɔɔ: «'N –kaanlu dodokua
–gä 'pa.»

–Gbe 'paa wii ɔ: «–Nyiie o, amö; –nyɪ
'nyie o, a 'mö. –Maa, a möa' –pɪ! 'Bla mlaa
–a pi jijri 'kä –tere amɪ. –Ama 'nyɪ jijre –a pi,
'nyaa –pɪ –mɪ 'blaa. 'N 'blaa –mɪ, 'kä 'n 'blaa
–na 'ɲlɔɔ.» –Gbe –gbaa' –plu 'iin 'üa mi.

Mlaalë ma mi 'klvɛɛ, –mää do 'ünyɪ
do! –Wält 'ü kɔ kɔ. –Glaaa 'ü –glaaa, 'jɪv ma
'cie 'wɔ 'ümä bätä ji. –Gbe 'pie –gbi, 'ii 'ü
'nyɛɛ –gält. –Ama 'nyɪ 'saa –a nɔ, 'ɛnya –na
'koi tataa. 'Nɪnɪa nɪ, –Pasanyɔɔ 'wuö; 'ɲlɔɔ
fa –tɛ; dɔɔ fa –tɛ. 'ɔ mi mi, 'ɔnya 'tɔ 'kutruko
–gba. 'A –plɛɛ 'ɔ kv –bɛ 'ɔ 'wuö.

'Kutrukölä kä –gba 'ɔ kva' 'ii 'Kpolu
bät. 'U 'nua' 'dugua wii 'wli, 'unya 'cie. 'Umä
'ciekalt mi nɪ, –Pasanyɔɔ bält. –Jää 'Kpolu
'bete: «–Pasanyɔɔ! Wi 'plɛɛ bält –bɛ –nö 'saa
–wuuö le? –Bɛ –na 'dugu jɪrä 'mɪ –fli le?»

–Pasanyɔɔ 'saalt ɔ: «–Mää –pasadɛɛ
–a, mlaaa bätä 'n kva' nɪ, 'ü nɪnɪa, 'na putulɪ

'ü mö. –Mää 'mɔɔ 'nyi 'üün blɔ. –Gbe –ma, –a
'bla mlaa, 'kä 'n pie jijri 'mä 'üün tere. –Gbe
nɪnɪa, ama 'nyi 'iin –a nu! 'ɛ 'blaa 'mɪ; 'kä 'ɛ
'blaa 'na 'ɲlɔv. –Be 'nyɪa' 'ia 'sa bā le! 'Iɛ
–moloo 'wuö 'ɔa nyu. –Be –Gbe ma ji, 'emä
amɪ 'bla.»

'Iibää' 'Kpolu nɪ: «–Be –nyi ji 'mɪ
'jäkalɪ –a!»

'Iibä: «'Na tu! 'Sɪɪ –mä –pɪ bā, 'nyi 'iin
jre –a jre.»

'Kpolu 'paa wii ɔ: «'I 'na! Ku –plu –a
–glaaa 'mɪ, 'mɔɔ jö.» 'Kpolu paa' –fli nɪ, 'u ja
–wɪva. 'U mia' nɪ, 'u ja –pruuu.

«–Pasanyɔɔ! –Jre –gbatuua 'papakuv?»

«–Yɛɛ.»

«Mi! –Blaa mlaa –mä jijri pi, –müü
–nyi.»

'Nɪnɪa nɪ, 'dugu 'a saka. –Pasanyɔɔ
mia', 'ɔ 'bla –Toowlu nya mla –mölöö bla bla
... –a sia. 'ɔa 'ɲlɔv pi jijri pi... –a sia. 'Pütö
–merɛɛ –pütö –asia.

–Gbia jrv mia', 'ii bää' –Gbe: «'Ba sɔwɔ
amä bätä mi. 'Mɔɔ –taaa 'nyufɔ.»

'E 'tɔa' dotroo: «–Pasanyɔɔ 'nyaa ji.
Ana jijrili –a 'plɛɛ 'i bā le?»

'Iibä: «Jijri bā nyüköli.»

–Gbe mia', 'ɛnya 'sa tatu. –Maa 'ɛ pupɔ
jijri –gält –pupɔ, 'ɛ –ma: «'Nämä 'iin ji –a ji.»
Mlaa –mälē nya ji 'iin.

–Gbia kaa', ji –Gbe ji: «–Pasanyɔɔ! A
mö –pɪ –na putuli. –Nyie, a mö; –nyɪ 'nyie, a
mö.»

–Sɪ jö 'lee... –Pasanyɔɔa' 'bökalɪ mi.
'ɔ tɪ –wɪva 'mlaaterɪ. –Gbea jia', 'iibä: «'ŋɪɪɪ,
diili –na duɔ nöa', –bɛ 'ɔ 'blaaa' mlaa, –a plɛɛ
'i bā le?»

'ŋɪɪɪ –ma: «–Ii! 'Na duɔ?...»

–Gbe –ma: «'Nɪɪɪa. –Ama 'nyɪ –plu 'lɪ
–a 'sa, 'n 'blaa –mɪ, 'kä 'n jrä –na duɔ 'klɛɛ,
'kä 'n 'blaa 'ɔɔn.»

'Iibäa' 'ŋɪɪɪ: «–Ju bā 'mlaaterɪ 'lee.»

–Gbe nya mi, 'ɛnya 'kata 'ia 'fɪɔ. –Gbe
'mäa' mi, –jäst 'ɛ –gbalaa' 'ŋɪɪɪ nɪ: «ɔma ji,
–gbala 'ɔɔn 'sɪɪ 'ɔ nva –bɛ 'ɔ 'blaaa' dii 'ɔ nu
'saa 'ɔ 'bla dii. –Maa 'klɛɛ a mö, anya ka jia.»

Duɔ jia', 'ŋɪɪɪ –gbalaa' 'ɔɔn, 'ɔa plɛ

–gbakä. 'ɔ 'pala –nyεε 'nu –wälti.

'ɔ ku –plu ku... 'ɔ –ma: «–Be, –mää ana jājā –sria 'fiɔ –a! 'I 'na! Ana tu nɪnɪa, –a ji –a 'jä 'ɔɔn.» 'ɔ mia' nɪ, 'kutrukoa 'mlɪ 'ɔ pla 'mä 'ɔnya 'kpö.

'Kpolu nya 'cie: «–Pasanyɔɔ»
–Pasanyɔɔ nya 'nyie.

'Iibä: «Deplεε le?»

«Diili –nyta' 'mɪ, –Gbea' 'ia 'fiɔ 'kata.»

'Iibää' 'Kpolu nɪ: «Ku –plu 'mɔɔ jö.»

'Kpolu paa' –fli nɪ, 'u ja –mamapu, –särēē –pu –be –gböö. «–Pasanyɔɔ, –ama mi nɪ, –nya mlaa –fu tou. –Maa –na 'ɲlɔɔ nya nuɟla 'libää. ɔma mi –gu, nyɪbejɔ 'ɔ 'mä –gu. –Mää 'na 'nyɪ 'nyɪ 'Kpolu bä. 'Mɔɔ bä –Gabaɔ. –Ama mi, 'jɔɔ –mäa' –gu, –siere 'mɪ 'ɔɔn. 'Daa, –na 'nyɪ bä –Gabaɔ.»

–Pasanyɔɔ jia' nɪ, 'ɔ –ma: «'Na 'ɲlɔɔ! Pa nyüköli –mä –wälɪku. Mreε 'nyɪ ji mreε –a. Nyɔɔ 'ɔɔ jö mreε. –Maa ple amä –taa –sulɪ –tiabö.» Mlaa 'nyɪ –pu –a jre. 'ɔnya 'ba 'ɔa –mamapu 'ɔnya 'too 'uun 'ɔa ple 'klɪ. 'ɔa 'ɲlɔɔ ku 'ɔa –gält be fa 'wɔ. –Särēē 'pi 'ɔa –gba. 'Nɪnɪa nɪ, –glii bei täält, 'üü jö.

–Gbe –ma: «'Ba nyüglö. 'É –ma, 'Dui mi –a –gbala –Pasanyɔɔ. –Maa 'a jö a jö.»

'Dui jia' 'iibä: «–Pasanyɔɔ! –Gbe nɪna –a –gbala –mɪ. Jö a jö.»

'ɔ –ma: «–Ama mi, –gbala –Gbe ε 'ba 'mɪ 'ia nili 'klɪ. –Sie –nyɛɛ –na 'klɪɪɪ kälɪ. Mɾɛɛ 'nyɪ ji mɾɛɛ –a. Nyɔɔ 'ɔɔ jö mɾɛɛ.»

'Dui mia', 'ɛnya nu 'saa 'ɛnya 'salɪ.

–Gbe –ma: «'A wili 'n 'bataa', 'ii ku –pɪ.»

'É –si 'Dui –gba. 'É jia', –Pasanyɔɔa klɪɪ –tɛɛ “–cu”.

'ɔ –ma: «–Nyɪ ku –plɪ 'nyɪ jä.» 'Ua wii. 'Nɪna nɪ, 'ɔ –kanyɪ –gbasalɪ –a. 'Paa 'ɔ 'paa ɔ. 'Pa mlaa –pi pa pa ... mlaaa 'fɔ nya –gbakä.

Fu ... Sape we ɔ: «–Pasanyɔɔ o, 'nyra –mɪ 'sɔ, 'nyɪ wii –a kä. 'Mä bätä ji –sɪ ma ji, 'mä –mɪ 'mɪmɪ 'lɪ 'sa –o.»

'ɔ –ma: «Ji –o. 'Nyaa –mɪ 'nyɪ wii –a kä –o.»

Wlee we ɔ: «–Pasanyɔɔ! 'Mä bätä ji. Wii ma jrä –mɪ –gälɪ, –mä 'mɪ 'sa –o.»

'Ḑ –ma: «Ji –o.»

–Bablɛ we ɔ: «–Pasanyɔɔ! 'Mä bätä ji.
Wii ma jrä –mɪ –gälɪ –mä 'mɪ blɔ –o.»

'Ḑ –ma: «Ji –o.»

'Pupuu 'paa wii ɔ: «–Pasanyɔɔ o, 'nyat
bätä jia –maa 'na –wɫajɔ kpakö 'a bätä ji, 'ia
–gu 'klvɛɛ 'nämä kv. –Be –srɪ ma ji, 'mä 'ɔɔn
'kätere. –Be 'ɔmä –mɪ 'kätere –o.»

Srɪ –gbaa 'kä nɪ, 'ɔa 'ɲɫɔɔ bää'
nvgblalɪ. 'Ḑ mia' –gu, 'ɔ –gu nytbejɔ. Iibä:
«Wiili 'Kpolu –gbaa', 'unyrɪ –gbagblɛ –a kä!
'Na 'ju! –Na 'nyrɪ bä –Gabɔ –o.»

'A –Gabɔɔɔ nɪ, 'jülü 'ɔ –gua' nɪ, 'üü bä
–Gabɔa 'jü. –Jää –Gabɔa 'jüa –gbaa.

Communiquez–nous tout problème que vous rencontrerez! Vous nous aidez ainsi à améliorer l'orthographe Bakwé. Merci de votre collaboration.

Imprimé par la
Société Interntionale de Linguistique
08 B.P 857 Abidjan 08, R.C.I.
TÉL: 22-43-14-98